

Sygn. akt VI U 1853/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Płocku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jadwiga Klonowska

Protokolant: Karolina Chojnacka

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2013 roku w Płocku

sprawy T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

o podjęcie wypłaty emerytury za okres od 1 X 2011r. do 21 XI 2012r.

wraz z odsetkami

na skutek odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

z dnia 12 kwietnia 2013 roku, znak:(...)

oddala odwołanie.

SSO Jadwiga Klonowska

Sygn. akt VI U 1853/13

UZASADNIENIE

T. P. w dniu 14 maja 2013r. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. z dnia 12 kwietnia 2013r., znak:(...), na podstawie której odmówiono jej wyrównania emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. W uzasadnieniu odwołania powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego domagała się zmiany decyzji i wypłaty wyrównania świadczenia za sporny okres wraz z zaległymi odsetkami.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie decyzji ZUS z dnia 21 sierpnia 2007r., znak E (...) T. P. (ur. (...)) nabyła prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 29 lipca 2007r. Jednocześnie organ rentowy zawiesił prawo do świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez uprawnioną zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. W dacie przyznania świadczenia T. P. była zatrudniona w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego dla m. st. W.

(dowód: decyzja- k.52, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu -k. 27 akt emerytalnych plik I)

Po nabyciu prawa do emerytury kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy. (niesporne)

Po uchyleniu art. 103 ust.2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych T. P. w oświadczeniu z dnia 4 marca 2009r. wskazała, że nadal wykonuje pracę na podstawie stosunku pracy oraz, że jej zamiarem jest osiągnięcie przychodu w wysokości powodującej zawieszenie świadczenia.

(dowód: oświadczenie- k.63 akt emerytalnych plik I)

Decyzją z dnia 13 marca 2009r. ZUS zawiesił odwołującej na jej wniosek z dnia 4 marca 2009r. wypłatę emerytury z powodu osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia od dnia 4 marca 2009r.

(dowód: decyzja- k.72 akt emerytalnych plik I)

Po wydaniu powyższej decyzji ubezpieczona nadal osiągała przychód w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, wobec powyższego prawo do emerytury było nieprzerwanie zawieszane z tego powodu do 31 stycznia 2012r. W decyzji z dnia 14 lutego 2012r. ZUS przeliczył emeryturę T. P. od dnia 1 lutego 2012r., wskazując jednocześnie, że świadczenie podlega zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie przez uprawnioną zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

(dowód: decyzje- k.91, 113, 149, 173 akt emerytalnych plik I)

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. akt K 2/12) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych t. j. Dz. U. z 2004 r. Nr 39, póź. 353 ze zm.) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wnioskiem z dnia 27 listopada 2012r. T. P., powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego domagała się podjęcia wypłaty zawieszonych emerytur począwszy od 1 października 2011r. i wypłaty zaległych świadczeń wraz z odsetkami.

(dowód: wniosek k. 178 akt emerytalnych plik I)

Decyzją z dnia 27 listopada 2012r. ZUS podjął wypłatę emerytury T. P. od dnia 22 listopada 2011r., t.j. od daty wejścia w życie orzeczenia TK z dnia 13 listopada 2012r.

(dowód: decyzja k.188 akt emerytalnych plik I)

T. P. z dniem 27 grudnia 2012r. rozwiązała stosunek pracy z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego dla m. st. W.. Wskutek wniosku ubezpieczonej, ZUS decyzją z dnia 25 lutego 2013r. przyznał jej od dnia 1 grudnia 2012r. emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia przyznanego niniejszą decyzją, ponieważ było ono mniej korzystne niż dotychczas wypłacane.

(dowód: świadectwo pracy- k.6, decyzja- k.10-11 akt emerytalnych plik II)

Kolejną decyzją z dnia 12 kwietnia 2013r., znak: (...)organ rentowy odmówił ubezpieczonej wyrównania emerytury od dnia 1 października 2012r.

(dowód: decyzja- k. 161 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny jest niesporny i został oparty na dokumentach, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Kwestia zawieszenia wypłaty emerytury T. P. podlegała odrębnemu rozważeniu co do okresu od 1 października 2011r. do 31 stycznia 2012r. oraz co do okresu od 1 lutego 2012r. do 21 listopada 2012r., gdyż zawieszenie to zostało dokonane przez organ rentowy na podstawie odrębnych reżimów prawnych.

Co do pierwszego z wymienionych okresów, wskazać należy, że prawo do emerytury T. P. nie podlegało rozstrzygnięciu w oparciu o art.28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz wydane w odniesieniu do tej regulacji prawnej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające ich niezgodność z Konstytucją. Zakwestionowane przepisy nie stanowiły bowiem podstawy prawnej do zawieszenia ubezpieczonej wypłaty przysługującej jej emerytury za omawiany okres. Niespornym jest, że świadczenie to począwszy od dnia 4 marca 2009r. było zwieszane wskutek wniosku samej ubezpieczonej, która uzasadniała swoje żądanie zamiarem uzyskiwania przychodu ze stosunku pracy w wysokości przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Sytuacja ta odpowiadała dyspozycji art. 103 ust.3 i art. 104 ust.7. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl pierwszego z przytoczonych przepisów, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, może ulec zawieszeniu również na wniosek emeryta lub rencisty. Z kolei art. 104 ust.7 ustawy emerytalnej prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Nie budzi wątpliwości, że żadna z wymienionych regulacji nie była przedmiotem rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z dnia 13 listopada 2012r. Ubezpieczona nie może zatem żądać wyrównania świadczeń z powołaniem się na powyższe orzeczenie. Jednocześnie w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy do rewizji zasadności decyzji ZUS, skutkiem, której ubezpieczona miała zawieszona prawo do emerytury do dnia 31 stycznia 2012r. Decyzja ta nie została zaskarżona przez T. P., wobec powyższego wywoływała skutki w obrocie prawnym. Sytuacja ta nie uległa również zmianie mimo wejścia w życie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach. Zawieszenie prawa do emerytury nie może nastąpić z mocy prawa. W tym zakresie konieczne jest wydanie przez organ rentowy decyzji o charakterze prawno kształtującym. Zgodnie bowiem z art. 83 ust.1 pkt 4 ustawy systemowej zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Na mocy natomiast art. 134 ust.1 pkt 1 ustawy emerytalnej wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeżeli powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy decyzja o zawieszeniu prawa do emerytury została wydana przez ZUS w dniu 14 lutego 2012r. stąd zasadność zawieszenia prawa do emerytury T. P., a ty samym i żądania wypłaty zaległych świadczeń z perspektywy wyżej wymienionego wyroku Trybunału Konstytucyjnego podlega badaniu w odniesieniu do drugiego z wymienionych okresów- od 1 lutego 2012r. do 21 listopada 2012r. Niewątpliwym jest, że począwszy od 1 lutego 2012r. zaczęła obowiązywać decyzja ZUS z dnia 14 lutego 2012r., mocą której organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonej, lecz jednocześnie orzekł o zawieszeniu wypłaty świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez uprawnioną zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Orzeczeniem z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12 Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 28. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr

187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przede wszystkim należy wskazać, że powołany wyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma charakter zakresowy. Nie stwierdza on niezgodności z Konstytucją art. 103a ustawy emerytalnej w ogólności, lecz art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy emerytalnej i w odniesieniu do emerytur nabywanych przed dniem 1 stycznia 2011r. Rzecz jednak w tym, że wspomniana regulacja nie odnosi się do wszystkich emerytur, do których uprawnienie powstało przed wspomnianą datą, a jedynie do ściśle określonego przedziału czasowego sprzed stycznia 2011r. W uzasadnieniu wyroku Trybunał uznał, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, iż osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby nadal po 1 października 2011 r. pobierać emeryturę musiały bowiem rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. Tymczasem, gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to być może ich decyzja byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowałyby zatrudnienie, bowiem korzystniejsze byłoby dla nich osiągnięcie dochodu ze stosunku pracy niż pobieranie niższej emerytury. Trybunał uznał, że treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury, a takie działanie stoi w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Sentencja w/w wyroku wskazuje, że dotyczy on jedynie tych osób, które uzyskały prawo do emerytury bez potrzeby zakończenia stosunku pracy. Zatem w sytuacji tych ubezpieczonych, którzy uzyskali świadczenie w reżimie prawnym, w którym nie było możliwości jego pobierania bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, nie można twierdzić, że zostali oni zaskoczeni wprowadzoną w art. 103a regulacją, na co zwracał uwagę Trybunał w uzasadnieniu wyroku oceniając wpływ nowego przepisu na sytuację osób, które gdy nabywały prawo do emerytury warunku rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy spełnić nie musiały. Tym samym nie mogą oni skutecznie powoływać się na skutki tegoż wyroku.

Na podstawie przytoczonego fragmentu uzasadnienia należy wywodzić, że Trybunał Konstytucyjny wskazał zatem na niekonstytucyjność przepisów w stosunku do emerytów nabywających prawa do emerytur od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Ma to istotne znaczenie, gdyż w stosunku do świadczeniobiorców nabywających prawa do emerytury pod rządami art.103 ust.2a ustawy emerytalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r., Nr 39 poz.353), orzekł o zgodności z Konstytucją TK w wyroku z 7 lutego 2006 r. SK 45/04, OTK-A 2006/2/15, uznając, że art.103 ust.2a jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji.

Niespornym jest, że T. P. nabyła prawo do emerytury od dnia 29 lipca 2007r., a więc w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym wypłata świadczenia już w dacie jego przyznania została zawieszona w oparciu o dyspozycję przytoczonego przepisu z uwagi na kontynuację zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Nie mieści się więc w kręgu osób, których dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. to jest w kręgu osób, „które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy”. Nabycie przez odwołującą emerytury nastąpiło wprawdzie przed 1 stycznia 2011r., lecz jednocześnie poza przedziałem czasowym zamykającym w datach od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010r. W tej sytuacji odwołująca się nie miała prawa do wypłaty emerytury od 1 lutego 2012r. (daty kiedy organ rentowy zawiesił prawo do emerytury) skoro pozostawała w zatrudnieniu. Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na sytuację prawną odwołującej się, co powodować musiało oddalenie odwołania.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Jadwiga Klonowska